

YRITYSSANEERAUSTYÖRYHMÄ, VELKAJÄRJESTELYTYÖRYHMÄ JA NIIDEN SEURANTARYHMÄ

Asettaminen

I. Oikeusministeriö asettaa työryhmän, jonka tehtävänä on valmistella 1) EU:n maksukyvyttömyysdirektiivin edellyttämät ja hallitusohjelman tavoitteita toteuttavat muutokset yrityksen saneerausta koskevaan lainsäädäntöön sekä 2) direktiivin edellyttämät, kaikkien maksukyvyttömyysmenettelyjen tehokkuutta koskevat toimenpiteet.

II. Oikeusministeriö asettaa työryhmän, jonka tehtävänä on valmistella EU:n maksukyvyttömyysdirektiivin edellyttämät ja hallitusohjelman tavoitteita toteuttavat muutokset yksityishenkilön velkajärjestelyä koskevaan lainsäädäntöön.

III. Oikeusministeriö asettaa seurantaryhmän tukemaan ja arvioimaan edellä mainittujen työryhmien työtä.

Toimikausi

29.1.2020 – 30.4.2021.

Tausta

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2019/1023 ennaltaehkäiseviä uudelleenjärjestelyjä koskevista puitteista, veloista vapauttamisesta ja elinkeinotoiminnan harjoittamiskiellosta sekä toimenpiteistä uudelleenjärjestelyä, maksukyvyttömyyttä ja veloista vapauttamista koskevien menettelyjen tehostamiseksi ja direktiivin (EU) 2017/1132 muuttamisesta (direktiivi uudelleenjärjestelystä ja maksukyvyttömyydestä), jäljempänä *maksukyvyttömyysdirektiivi*, on annettu 20 päivänä kesäkuuta 2019. Direktiivissä on seuraavat kolme pääkokonaisuutta:

- varhaisen vaiheen saneeraus (II osasto)
- konkurssin tehneiden yrittäjien uusi mahdollisuus (III osasto)
- kaikkien maksukyvyttömyysmenettelyjen (konkurssi, yrityssaneeraus ja velkajärjestely) tehostamiseen tähtäävät toimenpiteet (IV osasto)

Direktiivin saneerausta koskevassa II osastossa säädetään saneerauspuitteistosta, jonka on oltava velallisen käytettävissä, kun tätä uhkaa maksukyvyttömyys. Tämän osuuden kantavana tavoitteena on tarjota velallisille mahdollisuus hakeutua saneerattavaksi tehokkaasti varhaisessa vaiheessa maksukyvyttömyyden välttämiseksi ja siten ehkäistä elinkelpoisten yritysten konkurssseja. Direktiivin 4 artiklan 5 kohdan nojalla jäsenvaltioilla on vapaus päättää siitä, muutetaanko jokin olemassa oleva kansallinen saneerausmenettely direktiivin vaatimusten mukaiseksi vai luodaanko uusi menettely tai esimerkiksi useamman menettelyn

yhdistelmä. Olennaista on, että velallisen ja muiden asianosaisten käytössä on direktiivin vaatimukset täyttävä johdonmukainen puitteisto.

Maksukyvyttömyysdirektiivin III osastossa säädetään yritystoiminnassaan epäonnistuneiden, maksukyvyttömiksi ajautuneiden yrittäjien toisesta mahdollisuudesta. Pääperiaatteena on, että tällaisten rehellisesti toimineiden yrittäjien olisi vapauduttava heille jääneestä henkilökohtaisesta velkavastuusta kolme vuotta kestävä maksuohjelman myötä tai kolmessa vuodessa konkurssin alkamisesta. Samassa ajassa olisi lähtökohtaisesti vapauduttava myös elinkeinotoiminnan harjoittamista rajoittavista kielloista.

Pääministeri Marinin hallituksen ohjelman mukaan hallitus selvittää yksityishenkilön velkajärjestelyn ja yrityssaneerausta koskevien lakien muutostarpeet tavoitteena velkajärjestelyjen ja niiden kattavuuden parantaminen. Maksukyvyttömyyttä koskevan lainsäädännön uudistamista selvitetään, tavoitteina etenkin pienten ja keskisuurten yritysten toimintaedellytysten vahvistaminen. Hallitusohjelman mukaan riskinotto-kykyä edistetään kehittämällä yrittäjälle entistä parempia mahdollisuuksia ”uuteen alkuun” muun muassa konkurssitilanteissa. Asiassa otetaan huomioon muun muassa EU:n maksukyvyttömyysdirektiivin täytäntöönpano ja arvioidaan maksukyvyttömyyslainsäädännön kokonaistoimivuus.

Hallitusohjelman tavoitteet ovat pitkälti yhtenevät maksukyvyttömyysdirektiivin tavoitteiden kanssa.

Tavoitteet ja tehtävät

Saneeraustyöryhmän tehtävänä on valmistella 1) EU:n maksukyvyttömyysdirektiivin edellyttämät ja hallitusohjelman tavoitteita toteuttavat muutokset yritysten saneerausta koskevaan lainsäädäntöön sekä 2) direktiivin edellyttämät, kaikkien maksukyvyttömyysmenettelyjen tehokkuutta koskevat toimenpiteet. Työn tavoitteena on erityisesti edistää yritysten mahdollisuutta päästä riittävän varhaisessa vaiheessa joutuisaan ja kustannuksiltaan kohtuulliseen saneerausmenettelyyn. Työryhmän toimeksiantoon ei kuulu niin sanottua velkakonversiota koskevien kysymysten arvioiminen.

Velkajärjestelytyöryhmän tehtävänä on valmistella EU:n maksukyvyttömyysdirektiivin edellyttämät ja hallitusohjelman tavoitteita toteuttavat muutokset velkajärjestelylainsäädäntöön. Erityisenä tavoitteena on nopeuttaa konkurssin tehneiden yrittäjien pääsyä velkajärjestelyyn.

Työryhmien on laadittava ehdotuksensa hallituksen esityksen muotoon. Ehdotukset voidaan yhdistää, jos se katsotaan tarkoituksenmukaiseksi.

Seurantaryhmän tehtävänä on tukea ja arvioida edellä mainittujen työryhmien työtä. Seurantaryhmä toimii myös yhteisenä keskustelualustana työryhmien työssä mahdollisesti esiin nouseville horisontaalisille kysymyksille sekä arvioi työryhmien työtä maksukyvyttömyyslainsäädännön kokonaistoimivuuden näkökulmasta.

OrganisointiSaneeraustyöryhmä*Puheenjohtaja:*

lainsäädäntöneuvos Mari Aalto, oikeusministeriö

Jäsenet:

- konkurssiasiamies Helena Kontkanen
- lainsäädäntösihteeri Tuukka Vähätalo, oikeusministeriö
- käräjätuomari Hannele Piisi, Helsingin käräjäoikeus
- johtava asiantuntija Seija Kareinen, Verohallinto
- asianajaja Salla Suominen, Suomen Asianajajaliitto
- asiantuntija Ilari Kallio, Elinkeinoelämän Keskusliitto EK
- lakimies Antti Laitila, Finanssiala ry
- lainsäädäntöasioiden päällikkö Tiina Toivonen, Suomen Yrittäjät ry

Pysyvä asiantuntija:

apulaisprofessori Tuomas Hupli

Tuukka Vähätalo toimii myös työryhmän sihteerinä (sijaisena 30.4.2020 asti erityisasiantuntija Markus Ingström).

Velkajärjestelytyöryhmä*Puheenjohtaja:*

lainsäädäntöneuvos Mari Aalto, oikeusministeriö

Jäsenet:

- erityisasiantuntija Pekka Heinonen, oikeusministeriö
- käräjätuomari Tero Uitto, Varsinais-Suomen käräjäoikeus
- asianajaja Olli Pohjakallio, Suomen Asianajajaliitto
- lakimies Antti Laitila, Finanssiala ry
- lainsäädäntöasioiden päällikkö Tiina Toivonen, Suomen Yrittäjät ry
- talous- ja velkaneuvoja Kirsi Määttä, Velkaneuvonta ry
- varatuomari Lotta Joronen, Suomen Perimistöimistöjen liitto ry

Pysyvä asiantuntija:

talous- ja velkaneuvoja Marko Niiranen, Satakunnan oikeusaputoimiston talous- ja velkaneuvonta

Pekka Heinonen toimii myös työryhmän sihteerinä.

Seurantaryhmä*Puheenjohtaja:*

yksikönpäällikkö Pekka Pulkkinen, oikeusministeriö

Jäsenet:

- neuvotteleva virkamies Mika Björklund, työ- ja elinkeinoministeriö

- hallitussihteeri Katri Aho, valtiovarainministeriö
- hovioikeudenneuvos Mirja-Leena Nurmi, Helsingin hovioikeus
- käräjätuomari Juha Pihlmaa, Länsi-Uudenmaan käräjäoikeus
- johtava hallintovouti Terhi Salmela, Valtakunnanvoudinvirasto
- kehityspäällikkö Jari Leskinen, Yritys-Suomi Talousapu-palvelu, Etelä-Savon ELY-keskus/Työ- ja elinkeinohallinnon asiakaspalvelukeskus
- päälakimies Timo Koskinen, Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry
- vaikuttamistyön ja neuvonnan tiiminvetäjä Tiina Vyyryläinen, Kuluttajaliitto – Konsumentförbundet ry
- tiimipäällikkö Olli Rantanen, Finnvera Oyj
- edunvalvontajohtaja Nikolas Elomaa, Työeläkevakuuttajat TELA ry
- johtava asiantuntija Ville Kajala, Keskuskauppakamari
- johtaja Minna Backman, Takuu-Säätiö

Seurantaryhmän sihteerinä toimivat lainsäädäntösihteeri Tuukka Vähätalo (sijaisena 30.4.2020 asti erityisasiantuntija Markus Ingström) ja erityisasiantuntija Pekka Heinonen.

Työryhmien ja seurantaryhmän kokoonpanossa on pyritty ottamaan huomioon naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain (609/1986) 4 a §:n vaatimus, jonka mukaan valtion toimielimissä tulee olla vähintään 40 prosenttia sekä naisia että miehiä, jollei erityisistä syistä muuta johdu. Ottaen huomioon lainvalmistelussa tarvittava asiantuntemus ja se, että kaikilla tahoilla, joita on pyydetty nimeämään ehdokkaansa työryhmiin ja seurantaryhmään, ei ilmoituksensa mukaan ole ollut mahdollisuutta esittää sekä nais- että miesehdokasta, kiintiövaatimuksesta poikkeamiselle on lainkohdassa tarkoitettu erityinen syy.

Seurantaryhmän jäsenten lisäksi työryhmien puheenjohtaja ja jäsenet voivat osallistua seurantaryhmän kokouksiin.

Työryhmät ja seurantaryhmä voivat kuulla myös muita asiantuntijoita.

Kustannukset

Työryhmien ja seurantaryhmän menot maksetaan momentilta 25.01.01.

Osastopäällikkö

Antti Leinonen

Yksikönpäällikkö

Pekka Pulkkinen

JAKELU

työryhmien ja seurantaryhmän puheenjohtajat, jäsenet ja pysyvät asiantuntijat

